

Polón Peba Mórrag Galatia Sos Pamkolpamdo Ngaensingül Bóktan

Ini Peba Mórrag Nótó Wialómórr, Nóma, akó Nóla

[Apostol] Pol ini peba mórrag wató wialómórr Galatia prrobins sos pamkolpamdo. Aprrapórr wa ini peba mórrag ugón wialómórr pail 49 ngarkwat nóma yarilürr Kerrison amtómól kakóm, Pol a Barrnabas amkoman bangun pamkolpam nóma umulbain namülnürri Antiok wirri basirr sosdó (Apostolab Tórrmen 14:28).

Galatia

Galatia darrü prrobins yarilürr, Rrom kinga ne prrobins alngomól yarilürr. Errkya ene prrobins Tórrki kanrrri kugupidüma, Eisia Maenor kugupidü. Pol ini peba mórrag dokyanan sosdó zirrnaponóp ene prrobins kugupidü. Wa ne sosbóka apónda atang poko 1:2, aprrapórr we klambóka apónda ini äud wirri basirr kugupidü, Dórrbi, Listrra, akó Ikonium. Pol akó Barrnabas ini basirrdü umul bainürri ibü ngaen-gógópan ne agóltagól yarilürr Yesun Morroal Bóktan amgolkü pail 46düğab kókó 48 amrran. Sosa ugón bórrangórr ola.

Ene Ikonium wirri basirrdü barrkyanan Zu koboá ngyaben yarilürr, da Pol umulbain zaget ola bókyanórr [Zu pamkolpamab kwóbbazen

müötüdü]. Abün [Zu pamkolpam] akó Zu-koke nidi kwarilürr Yesun amkoman angun pamkolpamón bainóp. Listrra akó Dórrbi i amkoman Zu-koke wirri basirr namülnürri, Rrom godódó ne tóre kwarilürr. Luk ibükwata wialómórr, Pol akó Barrnabas, i Listrram nóma umul bainürri Apostolab Tórrmen 14dü.

Polón Zitülkus Ini Peba Mórrag Wialómóm

Polón zitülkus ini arüngan peba mórrag wialómóm we kla yarilürr, Galatia amkoman bangun pamkolpam dümdümdü amarrum obae umulbaindüğab, abün amkoman bangun pamkolpama ne kla mamoanóm bainóp. Ene müp wa tai we kla yarilürr igó, ngibürr wirri Zu pama, Yesun amkoman angun pamóm nidi bainóp, ene amkoman bangun pam, Zu-koke nidi kwarilürr, ibü nilóp tibiób [gyabi sopae singgalgónóm] akó ngibürr Zu gida mamoanóm.

Ini peba mórragdó Pol Galatia pamkolpam wirri arüngi nilóp ene obae umulbain bóktan amgatóm akó bakonóm Morroal Bóktandó Yesunkwata, Pol ibü ngaen-gógópan ne klambóka umul ninóp (1:6-7). Ene Bóktana igó pokó müsirrga ainda wa, ma zidbain ia ipudo wata gyauranme akó ma ia nyabeno Zu gida kalkuma (5:1).

Ini Peba Mórragan Bóktan Zono Módágako:

- A. Ini peba mórragan tapaku bóktan 1:1-5
- B. Darrü Morroal Bóktan Yesunkwata babula, wata darrpan Bóktana 1:6-10
- C. Pol tóba bódlangórr wagó, wa amkoman apostola 1:11-2:21
 1. Pol apostolóm ia bainürr 1:11-24

2. Apostola Polón emzyetóp Zerrusalemóm
2:1-10
3. Pol Pitan agórr Antioküm oya
tórrmenanme *2:11-21*
- D. Pol wekwata wialómórr, Mosesón gida akó
Yesun amkoman angun *3:1-5:1*
 1. Mi dümdüm tonarr pamkolpamóm
bairre amkoman bangundügabi, a gida
mamoandógabi koke *3:1-14*
 2. Mosesón gida akó alkamül-koke bóktan
3:15-29
 3. Mi myamem leba zaget is kokeakla, a mi
Godón olmalóm kuri bainóp *4:1-7*
 4. Polón gyakolae Galatia sos pamkolpam-
abkwata *4:8-20*
 5. Agarr akó Serra *4:21-5:1*
- E. Mi iazan ngyaben kwarilo *5:2-6:10*
 1. Yesu Kerrisozan ngyabendó barrób *5:2-12*
 2. Mibü moboküpü ubi mibiób darrpan-
darrpandó asi ki yarilün *5:13-15*
 3. Mi Godón Samu mamoan kwarilo a
mibiób kolae büban ubi koke *5:16-26*
 4. Mi mibiób darrpan-darrpan tangbólean
kwarilo müp amarrum *6:1-10*
- F. Dómdóm alakón bóktan *6:11-18*

Ini Peba Mórragan Tapaku Bóktan

¹ Ka, Pol, [apostol] nótókla, ini peba mórrag kótó wialómdóla. Pamkolpam ó darrü pama kürü koke zirrkapónórr. A Yesu Kerriso akó God, Ab nótóke, oya nótó irsümülürr büdüldügab, i kürü zirrkapórri. ² Blaman [zonaretala], kankü ae nidipko, dabyóndako morroal yawal bóktan zirrbapónóm yabüka.

Ka yabüka wialómdóla, sos pamkolpamgdó Galatia bwóbdü nidi ngabendakla.

³ Ka tóredóla, [gail tonarr] akó moboküpdu paud sab yabüka asi ki namülam God mibü Abdógbab akó [Lod] Yesu Kerriso. ⁴ Yesu tóba arról ekyanórr mibü kolae tonarrabkü mibü aurdü amanóm ini tüpan pamkolpamab kolae gyagüpítótók akó tulmildügab, Godón ubi ngarkwatódó, Ab nótóke. ⁵ Mi oya ngi wirri kwitüm ki emngyelnórre metat-metat. [Amen].

*Darrü Morroal Bóktan Yesunkwata Babula,
Wata Darrpan Morroal Bóktana*

⁶ Ka arrkürrdóla igó pokodógabi, e inzan büsai ia byalüngarre oyakagabi, yabü nótó ngibaunürr tóba pamkolpamóm bainüm Kerri-son gail tonarrdóma. Ka akó ta arrkürrdóla igó pokodógabi, e ia darrü umulbain bóktandó byalüngarre. I ene umulbain bóktan igó ngilian-dako, morroal bóktan Yesunkwata, a ene koke.

⁷ Darrü morroal bóktan babula Yesunkwata. A ngibürr kolpama yabü gyagüpítótók kuri nalüngrre akó ibü ubi Yesu Kerrisonkwata Morroal Bóktan amzazilüma. ⁸ A dele kibü darrüpa ó ta darrü [lanerrua] kwitümgab ne darrü morroal bóktan nóma ki adrrüte, darrpan ngarkwatódó kokea ene Morroal Bóktan, ki ne pokó büdrat kwarilnürü yabüka, God oya ki amórr! ⁹ Ki yabü ini pokó nüzazilóp ngaen, ka errkya akó arükla: Darrü oloma ne yabüka darrü morroal bóktan nóma adrrüte, darrpan ngarkwatódó kokea ene Morroal Bóktan, e ne pokó kuri yazebrre, God oya ki amórr!

10 Ka inzan nóma bóktandóla, ia kürü ubia pamkolpama bóktórre kürükwata wagó, ka morroal olomla? Koke, kürü ubia God wató bóktóne kürükwata wagó, ka morroal olomla. Ó ka ia pamkolpam bagürwóman ngibtanóm kaindóla? Koke. Ka ne metat nóma ki yamküla pamkolpam bagürwóman ngibtanóm, ka Yesu Kerrison [leba zaget olom] koke ki namüla.

Pol Apostolóm Ia Bainürr

11 Kürü zonaretal, kürü ubi yabü umul-umulan ngibtanóma igó poko, ka yabüka ne Morroal Bóktan büdrrat namülnürrü, pamkolpamab gyagüpitótókdóbabi kokea. **12** Zitulkus módóga, ka ini Bóktan darrü olomdógab koke ipadórró akó kürü darrü pama koke umul ain yarilürr, a ene go Yesu Kerriso yarilürr, kürüka nótó okaka simzazilürr.

13 E barrkrrurru ka ngaen [Zu pamkolpamab] gida ia mamoan namülnürrü. Akó ka arüngane Godón sos pamkolpam ia wirri müp alión namülnürrü akó bütanin namülnürrü ibü kolaе bainüm. **14** Ka Zu pamkolpamab gida karibóka-koke mamoan namülnürrü. Kürü kólba bwób lüöl kamdala gida inzan koke mamoan kwarilürr. Zitulkus módóga, ka kólba abalbobatalab umulbain bóktan mamoan namülnürrü moboküpan wirri ubidügab. **15-16** A God ma gyagüpitótók esenórr tóba Olom okaka amzazilüm kürü moboküpüdü. Wa kürü ngaen-gógópan tebe-tebe kümaikürr, ka kólba aipan bikómdüzan namülnürrü akó wa kürü

ngikaunürr tóba gail tonarranme. Wa tóba Olom okaka simzazilürr kürü moboküpdu, igósüm ka oyakwata Morroal Bóktan ki amgola ibüka, Zukoke nidipko. Ini pokoa nóma tómbapónórr, ka ikik bókrran bóktan amtinüm darrü pamdó koke wamórró. ¹⁷ Akó ka Zerrusalem wirri basirrdü koke kasilürrü ibüka ikiküm, apostolóm singül kwata nidi bainóp. A ka ma dümdüman Arrabia pórrpótyapdó wamórró. Ene kakóm, ka we tolkomólórró Damaskus.

¹⁸ Yesu tóba kürüká nóma pupo tübyónürr, aüd pail ene kakóm, ka we kasilürrü Zerrusalem Pitan asenóm. Ka wankü ola 15 ngürr amarró. ¹⁹ Ka ta Zeimsün emrranórr, Lodón zoret, da ka ngibürr apostol koke nósenarre. ²⁰ Ka ne poko wialómdóla amkoman pokoa. Ka yabü Godón obzek kwata byaldóla, ka obae koke tizdóla.

²¹ We kakóm, ka we wamórró Sirria akó Silisia bwóbdü. ²² Sos pamkolpam Zudia prrobinsdü, Yesuka nidi dabýorrünako, i kürübóka umul küsilan kwarilürr. ²³ A i wata ene bóktan arrkrru kwarilürr wagó, “Mibü ngaen wirri müp ne oloma alión yarilürr, errkya ma ene dadan bóktan wató amgolda Yesun amkoman angunkwata, wa ngaen kolae ainüm ne amkoman bangun yangólórr.” ²⁴ Da módoga, i Godón ngi wirri kwitüm emngyelnóp, zitulkus God kürüká ne poko tónggapónórr.

2

[Apostola] Polón Emzyetóp Zerrusalemóm

1:15-16 Apostolab Tórrmen 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18

¹ Da 14 pail kakóm, ka akó kasilürrü Zerrusalem wirri basirrdü. Ene tonarr Barrnabas kankü wamórr. Ki ta Taetusün idórrri. ² Ka ola igósidi wamórró, zitulkus God okaka simzazilürr wagó, ka wata wamo. Ka olazan namülnürrü, ka mórrarró ene pampükü, pamkolpama igó nibiób bómzyatódako igó, i balngomól pamako. Ki wata kibi-kibi bobrarró. Da ka ibüka müsirrga yórrü ene [Morroal Bóktan], ka ne poko amgoldóla ibüka, Zu-koke nidipko. Ka ini kla ugósüm tónggapórró, ka ne zaget tónggapóndóla ó tónggapón namülnürrü, ene Morroal Bóktan büdrratódé, enanóm-koke ki yarilün. ³ Taetus, kankü nótó yarilürr, wa Grrik pam yarilürr, da oya lgyabi sopae kokean singgapinóp]. A ene Zerrusalem sos alngomól pama ma oya emzyetóp Yesun amkoman angun pamzan. I oya koke zirratókóp gyabi sopae singgapinüm. ⁴ Da ngibürr pam asi kwarilürr, obae nidi bangun kwarilürr, ene amkoman bangun pampükü dabyórrün, da ibü ubi oya gyabi sopae singgapinüm yarilürr. Ene pama bünyón barrbünpóp kibü ngabkanóm igó, ki Zu pamkolpamab gida koke ia mamoan kwarilnürrü. Zitulkus mi Kerriso Yesuka dabyórrünakla, mi popa kolpamakla Zu gida mamoan-gum. A ene pamab ubi yarilürr, ki Zu pamkolpamab gida mamoan ki korala, da inzan kwata ki leba zaget kolpamómzan ki bairre. ⁵ A ki kari-karibóka kokean ok bainóp ibü bóktandó, igósüm e wata amkoman Morroal Bóktan metat ki bangun kwarila.

⁶ Ene pam, pamkolpama igó nibiób

bómzyatódako igó, i balngomól pamako, i darrü poko tumum koke emngyelóp kürü bóktandó. (I ia pam kwarilürr, darrü kla kokea kürüka. Zitulkus módóga, God darrü olom igó koke zaz ainda, kolpama tumum ne bwób asendako.) ⁷ Anda, ene balngomól pama darrü poko tumum koke emngyelóp kürü bóktandó, zitulkus i emzyetóp wagó, God kürü ene zaget kókyanórr Morroal Bóktan amgolóm ibüka, Zu-koke nidipko, wa Pitanzan ene zaget ekyanórr Morroal Bóktan amgolóm Zu pamkolpamdó. God kibü ene zaget tókyenóp, zitulkus wa gyagüpi wamórr igó wa, ki ene zaget sab morroal tónggapóni. ⁸ I emzyetóp wagó, God, Pitan nótó gaodó yónürr apostolóm bainüm Zu pamkolpamdó, wa watóke, kürü ta nótó gaodó kyónürr apostolóm bainüm ibüka, Zu-koke nidipko. ⁹ Zeims,* Pita,† akó Zon, pamkolpama nibiób bómzyatódako wagó, i balngomól pamako talkumzan, umul bainóp God kibü zaget morroal ia yónürr. Da i kibü tang tómkenóp, Barrnabas akó kótó, kolpamdó igó poko okaka amzazilüm igó, ki darrpan namülnürri tang dabyórrün. I ubi bainóp wagó, ki ibü aodó ki zaget namüli, Zu-koke nidipko, akó i äuda ki zaget kwarile Zu pamkolpamab aodó. ¹⁰ I kibü wata ene poko tümtinóp igó, ki metat elklaza-koke pamkolpam ki tangnamtirre, ibü aodó nidipko. Da kürü kólbanan wirri ubi yarilürr ini kla tónggapónóm.

^{2:6} Duterronomi 10:17 * ^{2:9} Zeims Yesun darrü zoret yarilürr akó Zerrusalem sosan balngomól pam. † ^{2:9} Pita, oya darrü ngi Kepas yarilürr.

Pol Pitan Agórr Antioküm Oya Tórrmenanme

¹¹ Darrpan ngürr Pita kibüka tamórr Antioküm. Ene tonarrdó, ka oya panzedó agrró, zitülkus wa morroal tulmil koke alngón yarilürr. ¹² Wa ngaen-gógópan darrpan pokodó alongalo yarilürr usakü, Zu-koke nidipko. A ma Zeimsün Zu gómdamala we kakóm nóma togobórr Zerrusalemgab, Pita tóba we bumaikürr ene amkoman bangun Zu-koke nidipko, ibükagab, da myamem usakü darrpan pokodó koke alongalo yarilürr. Pita ini poko igósidi tónggapónórr, zitülkus wa gum yarilürr wagó, ene Zu pama oyabóka ki bóktórre wagó, wa kolae kla tónggapón yarilürr. I igó pam kwarilürr, gyagüpi nidi tótók kwarilürr wagó, darrü oloma amkoman angun pamóm koke baine, oya gyabi sopae ne singgapin koke nóma yarile. ¹³ Olgabi barre amkoman bangun Zu pamkolpama Antiok wirri basirrdü Pitan obae buli tulmil mamoan kwarilürr. Akó olgabi ibü obae buli tulmila ta Barrnabasón inurr, we ngarkwatódó, watakó dadan obae buli tulmil elngólórr, wata izan tóbapónónóp. ¹⁴ Ka igó nóma ngakarró, ene pamkolpamab tulmil dümdüm koke kwarilürr amkoman Morroal Bóktan ngarkwatódó, ka Pitan blamanab obzek kwata yalórró kagó, “Enana ma Zu pamla, ma inzan ngyabendóla, Zu-koke nidipko inzan kaindako, a inzan koke, Zu kolpamazan kaindako.‡ Da dama iada, ma ene Zu-

‡ **2:14** Kolae kla igó koke yarilürr, Pita Zu-koke pamzan ngyaben yarilürr. A kolae kla igó yarilürr, oya ubi koke yarilürr inzan ngyabenóm ene Zu pama nóma togobórr Zerrusalemgabi.

koke nidipko iade zirrnótóknómo Zu kolpamzan
ngyabenóm?

¹⁵ “Anda, matóka kótó Zu aipala-
baldógabiamli. Mi inzan pam kokeamli, Zu-
koke nidipko, Zu pamkolpamab gida koke nidi
mamoandako akó we ngarkwatódó kolae tonarr
pamkolpambóka nibiób ngibliandako. ¹⁶ A mi
umulamli wagó, God darrü olom [dümdüm
tonarr] olomóm ainda, wa Yesu Kerrison
amkoman nóma angunda. God darrü olom koke
dümdüm tonarr olomóm ainda, igóbókamde,
ene oloma Mosesón gida nóma mamoanda. We
ngarkwatódó, mi ta Yesu Kerrison amkoman
angun pamkolpamóm bairre, igósüm God
mibü dümdüm tonarr pam nisüm ainda,
zitulkus mi Kerrison amkoman angundamlı,
akó ene zitulkusdü koke, mi gida mamoandamlı.
Zitulkus módóga, darrü olom babula, God sab
dümdüm tonarr olomóm noan ine igóbókamde,
wa gida mamoanda. ¹⁷ Da mibü ubia God
mibü dümdüm tonarr olom nisüm tine, zitulkus
mi Kerrisoka dabyórrünamlı. A aprrapórr
kibü ngibürr pamkolpama igó ngabkandako
igó, mi ta kolae tonarr pamamli, zitulkus
mi gida koke mamoandamlı. Ia ene igósidi
amkomana igó, Kerriso mibü wató tinóp
kolae tonarr tómbapónóm? Koke, amkoman
kokean! ¹⁸ Ka Mosesón gida kuri alzizi amarró.
Ka ne ene gidadó akó ngambangólóm nóma
bókyeno dümdüm tonarr olomóm bainüm, ka
igósidi amkoman gida amgün olomóm baino.
¹⁹ Zitulkus módóga, ka Mosesón gida murrdü

nóma ngaben namülnürrü, ka emzyatórró gidadó ngambangolgum. Ka ene kla néma emzyatórró, ene inzana, wamaka ka büdül pam namülnürrü, Mosesón gida-a koke noan myangrao kapónórr. Ene igósüm, ka Godónkü ki ngyabela. ²⁰ Enezane wamaka ki Kerrisodi narrótókrri krrosdó akó ka myamem inzan koke ngyabendóla, ka ngaenzan ngyabenórró, a Yesu Kerriso ma errkya kürü moboküpdu ngyabenda. Akó errkya kazan bübi ngyabendóla, ka ngyabendóla Godón Olom amkoman angundi, [moboküpdu ubi] noan yarilürr kürükamóm akó tóba arról nótó ekyanórr kürünkü. ²¹ Mi dümdüm tonarr pamkolpamóm bairre Godón [gail tonarrdógabi], akó kürü ubi kokea ene gail tonarr alzizi amaiküm. Zitulkus módoga, darrü olom ne gaodó néma yarile dümdüm tonarr olomóm bainüm gida mamoandógabi, da Kerriso igósidi küp-koke narrótókórr.”

3

Mi [Dümdüm Tonarr] Pamkolpamóm Bairre Amkoman Bangundügabi, a Gida Mamoandógabi Koke

¹ E gonggo Galatia pamkolpamakla! Ia yabü apól kwat nótó nómtyenóp? Yabü obzek kwata, ka kakalande müsirrga yórrü kagó, Yesu Kerriso narrótókórr krrosdó! ² Kürü ubi waṭa darrpan poko umul bainüma yabükagabi: ia e Godón Samu igósidi ipüdarre, zitulkus e Zu pamkolpamab gida mamoan kwarilnürrü? Ó

ta ia, zitülkus e ene [Morroal Bóktan] amkoman angun kwarilnürü, e kibükagab ne poko barrkrrurru? ³ Ia e amkoman gonggoakla? E ngaen-gógópan kekam bókyenarre Godón Samuan bóktan mamoanóm. Yabü ubi ma erkya ia igó alakónoma, yabióban arüngi? ⁴ E amkoman bangun pamkolpamóm we bainarre, ene kakóm, e karibóka-koke azid aengarre. Ia e wata enan azid aeng kwarilnürü? Ka [gedlóngóm baindóla], ini azid aeng go enanóm-koke yarilürr! ⁵ Da módoga, ia God yabü tóba Samu akyanda akó ia wa [larüng tonarr] tólbaelda yabü aodó, zitülkus e Zu pamkolpamab gida mamoandakla? Koke! Wa ini kla tómbapónda, zitülkus e ene Morroal Bóktan amkoman angundakla, e kibükagab ne poko barrkrrurru.

⁶ Wata Eibrra-amzan “Godón amkoman yan- gunürr, da ini zitülkusdü, God oya ipadórr dümdüm tonarr olomzan.” ⁷ We ngarkwatódó, e umul ki kwarila wagó, Godón ne pamkolpama amkoman angundako, [Eibrra-amón olmalako].

⁸ Akó God tóba Wibalómórrón Bóktandó ngaen igó okaka sizazinürr, wa solkwat ne poko ki tómbapóne wagó, wa sab ibü, Zu-koke nidipko, dümdüm tonarr pamkolpamóm nirre, i ne oya nóma amkoman angun kwarile. Da God tóba Wibalómórrón Bóktandó singül kwata Morroal Bóktan tóbtanórr Eibrra-amka wagó, “Marükama ka blaman bwób-bwób pamkolpam ini tüpdü sab bles ninünümo.” ⁹ Da módoga,

Godón amkoman nidi angundako dapelan bles bairrúnako Eibrra-amkü, Godón amkoman nótó angun yarilürr.

¹⁰ A gida mamoandó nidi ngambangóldako, i blaman amórr bóktandómako, zitulkus Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “Blaman amórrórrónako, metat-koke nidi tómbapóndako blaman wibalómórrón ne pokoako Gida Pebadó.” ¹¹ Popadan asende, darrü olom babula, God noan dümdüm tonarr olomóm ainda zitulkus wa gida mamoandó ngambangólda. Zitulkus módoga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “God ne olom dümdüm tonarr olomóm ainda tóba amkoman bangunanme, wa sab [ngarkwat-koke arról] ipüde.” ¹² Darrü oloma ne gida mamoandó nóma ngambangólda, wa Godón amkoman angundü koke ngambangólda. Zitulkus módoga, Godón Wialómórrón Bóktana ene olomankwata bóktanda wagó, “Darrü oloma ini blaman gida bóktan poko nótó tómbapónda, wa sab ngyaben yarile wata ini elklaza tómbapónde.”

¹³ Mosesón gida-a pamkolpam amórr kwatódó amarruda, zitulkus gaodó kokea blaman gida mamoanóm. A Kerriso mibü [aurdü semanórr] gidan amórr kwatódógabi, wa tüób amórrdóma nóma wamórr mibünkü. Zitulkus módoga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó, “Nugupdü nibiób ameldako, i blaman amórrórrónako.” ¹⁴ Kerriso ini kla ugósüm

tónggapónórr, God Eibrra-amón ne bles bóktan ekyanórr, ene bles bóktan ibüka ta ki arrüte, Zukoke nidipko, Kerriso Yesukama. Ene igósüm, mibü amkoman bangundügabi mi Godón Samu ki ipüdórre, God ne [alkamül-koke bóktan] ingrínürr.

Mosesón Gida akó Alkamül-koke Bóktan

¹⁵ Kürü [zonaretal], ka yabü amtyanóm kaindóla igó bóktane mibü ini ngyabendógab: nis pam nisa ne bóktan nóma tónggapóndamli ó kubó abini ene bóktan alkamülgum, darrü olom myamem babula ene bóktan alkamülüm ó darrü kla tumum amngyelóm. Ene ta dadanzana ene alkamül-koke bóktandó Godkagab. ¹⁶ God ene alkamül-koke bóktan Eibrra-amón iliönürr akó oya ugórr bobat. Godón Wialómórrón Bóktana igó koke bóktanda wagó, "akó marü bobatal", wamakane abün pamkol-pambóka apónda. Koke, a ene go darrpan olombóka apónda, igó nóma bóktanda wagó, "akó marü bobatal", da ene olom módóga, Kerriso. ¹⁷ Ka ne pokobóka apóndóla, oya küp inzana: God ngaen-gógópan [alkamül-koke tónggapórrón bóktan] ingrínürr akó abinürr ene bóktan alkamülgum. Wa Mosesón ne gida iliönürr 430 pail kakóm, wa ene tónggapórrón bóktan koke singgalgónórr Eibrra-amdi. We ngarkwatódó, ene gida gaodó kokea Godón alkamül-koke bóktan singgalgónóm. ¹⁸ Zitulkus módóga, God tóba [gyaur kla] yabü igósidi koke gailda igó, zitulkus e gida mamoandakla,

a yabü sab igósidi nüliónórre, zitülkus wa alkamül-koke bóktan ngaen ingrinürr aliónüm. Dadanzan, God tóba gyaur kla Eibrra-amón popa ekyanórr, zitülkus wa oya alkamül-koke bóktan ekyanórr.

¹⁹ Da gida wa laró zitulkusdü ekyanórr? God gida we zitulkusdü emngyelórr tumum tóba alkamül-koke bóktandó, pamkolpam amtyanóm igó, i gida amgün kwarilürr kolae tulmil tómbapónde. Ene gida wa we ki kwarile kókó Eibrra-amón bobata, God alkamül-koke bóktan noankü ingrinürr, ki tame. God ene gida anerru tülinóp ama Mosesón silinóp, God akó pamkolpamab aodó olom nótó yarilürr. ²⁰ Darrü aodó oloma go kubó darrpan olomankü koke zaget apóne, bóktan nótó tónggapónda, wa kubó nizan kopoabkü zaget apóne. A God ma ene alkamül-koke bóktan Eibrra-amón ekyanórr, darrü aodó olom babul.

²¹ Da ia God tóbanan alkamül-koke bóktandó bóka bamgüñürr, wa tóba gida nóma ekyanórr? Koke, amkoman kokean! Zitulkus módoga, God ne igó gida nóma ekyanórr, gaodó ne gida yarilürr arról akyanóm, da anda, pamkolpama dümdüm tonarr pamkolpamóm ki bainóp Godón ilküpüdü gida mamoande. ²² A inzan gida babula, zitulkus Godón Wialómórrón Bóktana ma igó bóktanda wagó, kolae tonarra blaman pamkolpam bumiógda, wamaka i kolae tonarran tümün müótüdümako. We ngarkwatódó, pamkolpam gaodó kokeako ene gida mamoanóm dümdüm tonarr pamkolpamóm bainüm. Ene igósüm, God ene alkamül-koke bóktan ki nókyerre ibü, Yesu

Kerrison nidi amkoman angundako.

²³ Yesu Kerrison amkoman angunan tótók küsil nóma yarilürr, gida-a kibü ngabkan yarilürr, wamaka ki tümün müótüdü kwarilnürrü. Kókó God igó ki okaka simzazile, Yesu Kerrison amkoman anguna kibü ki suse gidadógab.

²⁴ Da kibü ene gida-a inzan mabkrrao yarilürr, kókó Yesu Kerriso tamórr. Ene igósüm, God kibü dümdüm tonarr pamkolpamóm ki tirre kibiób amkoman bangundügabi. ²⁵ Zitulkus ki errya Yesu Kerrison amkoman angundakla, da myamem gida-a igósidi kibü koke mabkrraoda.

²⁶ E Kerriso Yesuka dabyórrünzanakla, e blaman Godón olmalakla, yabiób amkoman bangundügabi. ²⁷ Yabü blaman [baptaes ninóp] amakó Kerrisoka dabyórrünakla. Ene wa, e Kerrison küsil nyaben tulmil bameldakla, wata e küsil mórrkenyórrzan bameldakla.

²⁸ God yabü blaman darrpan ngarkwatódó basenda: ia e Zu kolpamakla ó ta ia Zu-koke, ia e [leba zaget olmalakla] ó ta ia leba zaget olmal kokeakla, ia e pamakla ó ta ia kol. Zitulkus módóga, e blaman darrpanakla, ezan dabyórrünakla Kerrisoka. ²⁹ Zitulkus e Kerrisonakla, e ta dakla Eibrra-amón olmalakla, akó e ene kla sab yazebrre, God ngaen-gógópan Eibrra-amón ne alkamül-koke bóktan ekyanórr.

4

Mi Myamem [Leba Zaget] Is Kokeakla, a Mi Godón Olmalóm Kuri Bainóp

¹ Ka kya igó kwata ingrinün: Darrü siman oloma tóba aban elklaza azebda, oya aba nómada narrótókda. Wa kari omokurzan nómada, wa leba zaget olomzana, enana blaman elklaza oyako. ² Wa oya makrrao pam akó ene elklaza ngabkan pamab tangdóma, kókó ene angrirrún pail nómada semrróne, wa sab ene elklaza ngabkan pamóm ugón baine. Ene pail tóba aba ingrinürr. ³ Enta akó dadanzana minkü. Mi karipókalzan nómada kwarilnürřü, Yesun amkomán angun kokede, mi ini tüpan gida mamoan kwarilnürřü leba zaget iszan. ⁴ Da ene tonarr ngarkwat nómada semrranórr, God ne ngarkwat ingrinürr, God tóba olom ugón zirrsapónórr ini tüpdü, koldógab nótó tómtómólórr. Wa Zu pamkolpamab gida murrdü tómtómólórr, ⁵ ibü [aurdü amanóm], gida murrdü nidi ngyaben kwarilürr. Ene igósüm, God gaodóma mibü bórreanóm tóbanan olmalzan. ⁶ Zitülkus e oya olmalakla, God tóba Oloman Samu zirrsapónórr mibü moboküpüdü, ne Samua górrganda wagó, “Dedi!* Ba!” ⁷ Da módogá, ma myamem leba zaget olom kokela, a ma errkyä Godón darrü olomla. Zitülkus ma Godón darrü olomla, ma sab blaman elklaza yazeblo, God tóba [alkamülkoke bóktan] nibióbkü ingrinürr tóba olmal aliönüm.

Polón Gyakolae Galatia Sos Pamkolpam-abkwata

* **4:6** Dedi: Grrik bóktane tange wibalómórrón pebadó in bóktan opor Grrik bóktane wialómórróna, Abba. **4:6** Rrom 8:15

⁸ Yabü ne ngaen amkoman Godónbóka umul babul nómá yarilürr, e leba zaget is koralnórró ibünkü, amkoman god koke nidipko. ⁹ A errkyá ma e Godónbóka umulürrünzanakla - ó ta God yabübóka umulürrünzane - e wa kakota iade byalüngüm kaindakla ene arüng-koke akó küp-koke tüpan gidadó? Ia yabü ubi akó igósüma, akó leba zaget kolpamóm bainüm ene tüpan gidadó, e ngaenzan kwarilnürü? ¹⁰ Ka igó arrkrudóla wagó, e tórewóm amandakla atang-atang ngürrdü akó melpaldó akó paildü Mosesón gida ngarkwatódó! ¹¹ Ka gyakolaedóla yabükamóm. Aprrapórr kürü zaget yabü aodó küp-koke yarilürr. ¹² Zonaretal, ka yabü arüngi batodóla, gida murrdügab toboma, kazan kairrü, zitülkus ka buumanikürrü ene gida murrdügab wata ezan kwarilnürü.

E darrü kolae koke tónggapónarre kürükä. ¹³ E umulakla igó, ka ngaen-gógópan [Morroal Bóktan] adrrat namülnürü yabüka, zitülkus kürü büb morroal koke yarilürr. ¹⁴ Ka ogagdó nómá namülnürü, ini ogaga yabü aunau-nan ngintinóp yabiób kak amtyanóm kürükä ó kürü inzan angónóm wagó, ka wata kari ngi pam namülnürü. A e ene poko kokean tónggapónarre. A e ma kürü morroal tonarre küpüdarre, wamaka ka anerru namülnürü Godkagab, anda, wamaka ka Kerriso Yesu tüób namülnürü. ¹⁵ E ene kla bagürwómpükü tónggapónarre. Da yabü ene bagürwóm errkyá nega? Ka amkoman igó umulóla wagó, e elklaza popa tómbapón ki kwarila kürü tangamtinüm. E ta yabiób ilküp ki yusane ama kürü ki

külinane, inzan ne gaodó nóma ki yarile, yabü [moboküpdu ubidügab] kürükä. ¹⁶ Da ia ka yabü gódamóm-koke kuri baina, zitülkus ka yabü amkoman poko büzazildóla?

¹⁷ Ene pamkolpam, yabü nidi büzazildako Zu pamkolpamab gida mamoanóm, ibü wirri ubi yabü arrngürrüma, a ene pokoa sab morroal koke sidüde yabünkü. Ibü ubia e yabiób kak tómyerre kibüka, igósüm yabü wirri ubi yarile ibüka arróbóm. ¹⁸ Ene morroala yabü wirri ubi asi nómada, a wata ugósüm, morroal kla tómbapónóm. Akó e blaman tonarrdó ini poko olngolo, igó koke igó, wata ka aezanla, yenkü.

¹⁹ Olmalpókal,[†] wata kolazan azid aengdo marrnadó, da ka akó azid aengdóla yabünkü. Ka sab inzan azid aenglo, kókó yabü térrmen tulmil Kerrison térrmen tulmilzan kwarile. ²⁰ Kürü wirri ubia errkyadan yenkü bainüm, igósüm kólba bóktan opor ó gyagüpitótók amzazilüm akó darrü tonarre bóktanóm, zitülkus ka arrkürra akó kürü müp gyagüpitótóka küpadórr yabükwata yabü tulmilabme.

Agarr akó Serra

²¹ Ka kya yabü darrü poko kóbó nümtinüm, nibiób ubi Mosesón gida murrdü ngyabenóma. Ia e koke amzyatódakla, gida-a ia poko apónda?

²² Moses mibü byalda téba wibalómórrón bóktandó wagó, Eibrra-amón nis siman olom nis

[†] **4:19** Olmalpókal: Pol téba peba mórrag atang pamkolpam igó ngiblianda olmalpókal, zitülkus i Yesun amkoman angun pamkolpamóm bainóp oya bóktan amgoldágabi.

namülnürri. Ene leba zaget kola darrü ilngumilürr akó darrü ma tóba kolana ilngumilürr, leba zaget kol koke nótó warilürr. ²³ Ene leba zaget kola ne olom ilngumilürr, ene go pamkolpamab angrirrún bóktandógab tómtómólórr. A ene kolana go ne olom ilngumilürr, Godón alkamül-koke bóktananme tómtómólórr, wa Eibrra-amón ne poko ekyanórr.

²⁴ Ini kol nisa darrü poko okaka amzazildamlí. Ini kol nisa nis [alkamül-koke tónggapórrón bóktanóm] zamngóldamlí. God Isrrael pamkolpam ne alkamül-koke tónggapórrón bóktan nókyenóp Sinae podo kwitüdü, wa ibü ene gida nóma nülinóp, wa Agarrzano, ene leba zaget kol. Wa ne olmal balngónedo, leba zaget isüm baindako. ²⁵ Agarr Sinae podom zamngóldo Arrabia bwóbdü akó wa ini ngürran Zerrusalemzano. Zitulkus módoga, Zerrusalemón pamkolpam leba zaget isako ene gida mamoande. ²⁶ A ene küsil Zerrusalem, kwitüm ne bwóbse, ene amkoman kolanzano akó ene basirr leba zaget kol kokeo. Wa mibü aipo samuan ngarkwatódó. ²⁷ Zitulkus módoga, Godón Wialómórrón Bóktana igó bóktanda wagó,

“Ma bagürwóm namülünke, ma olmal-koke kol
nótókla,
ma olmal koke nótó balngóndóla!

Bagürwómpükü taegwarr apón akó
bagürwómpükü górrgan,
marü koke noa twarrpinürr!

Zitülkus módóga, ene aroam kolan sab abün olmal kwarile oyakagabi, müörpükü ne kolo.”

28 Da e, zonaretal, e Aesakzanakla, Eibrramón olom, zitülkus e Godón alkamül-koke bóktan ngarkwatódó tóbabótórró, wa Eibrramón ne bóktan ekyanórr. **29** Ene tonarrdó, ene oloma, pamkolpamab angrirrún bóktandógabi nótó tómtómólórr, wa ene olom wirri müp ekyanórr, Godón Samuan ubi ngarkwatódó nótó tómtómólórr. Da errkyá wata dadanzana: Mosesón gida nidi mamoandako, yabü wirri müp alióndako.

30 A Godón Wialómórrón Bóktana ma ini kwata ia bóktanda? Wa igó bóktanda wagó, “Ugó zirrzwapó ene leba zaget kol tóba olompükü! Zitülkus módóga, ene kol, leba zaget kol koke nótóko, oya olom Aesak aban elklaza, aban büdül kakóm, koke ki arrgrrüte ene leba zaget kolan olompükü.” **31** Da módóga, zonaretal, mi leba zaget kolan olmal kokeakla, a mi ene amkoman kolan olmalakla, leba zaget kol koke nótóko.‡

5

1 Kerriso mibü [aurdü semanórr] popa pamkolpamóm bainüm, igósüm mi myamem [leba zaget] kolpamóm koke bairre gidadó. We ngarkwatódó, e wata karrkukus bórrang

4:27 Aesaya 54:1 **4:29** Bwób Zitü 21:9 **4:30** Bwób Zitü 21:10 ‡ **4:31** Ene leba zaget kola gidam zamngóldo akó oya olmal igó kolpamóm bórrangdako, gida nidi mamoandako. Ene amkoman kola amkoman bangunüm zamngóldo.

kwarilo popa pamkolpamzan, akó myamem darrü gidan murrdü bakon-gu leba zaget kolpamóm bainüm.

Yesu Kerrisonzan Ngyabendó Barrób

² Tübarrkrru! Ka, Pol, yabü byaldóla igó, yabü [gyabi sopae ne nóma singgalgórrón] kwarile, igósüm God yabü [dümdüm tonarr] pamkolpamóm nirre, da Yesu ne poko tónggapónórr, küp-koke yarile. ³ Ka yabü akó darrpan-darrpan pam arüngi byaldóla, tóba gyabi sopae nótó nóma singgapine, sab wata blaman Mosesón gida ki mamoan yarilün. ⁴ Nadü oloma yabü aodó Mosesón gida mamoanda, igó poko gyagüpi tótókde wagó, God sab oya dümdüm tonarr olomóm ine, wa mogob pamóm kuri baine Kerrisoka. Wa tóba kuri bumaikürr Godón [gail tonarrdógbij]. ⁵ Ka ini poko wialóma, zitülkus mi nae amandakla, mi ne klamóm [gedlóngóm baindakla]. Ene wa, God sab mibü sazebe dümdüm tonarr pamkolpamzan mibiób amkoman bangundügabi. Godón Samua mibü umulumulan ngisitinóp wagó, God sab mibü inzan sazebe. ⁶ Zitülkus módóga, ia darrü paman gyabi sopae singgapirrúna, ta ia singgapirrúnkokea, darrü kla babula mibüka, Kerriso Yesuka dabyórrün nidipakla. Koke, a wirri kla módóga, mibü amkoman bangun, tóba ne klama okaka bainda, mibü [moboküpüdü ubi] Godka nómada akó ngibürr pamkolpamdó.

⁷ E ngaen morroal buso kwarilnürü samuan ngarkwatódó. Yabü nótó burrmat yarilürr

amkoman bóktan arrkrrugum? ⁸ Inzan ne burrmat pokoko Godkagab koke tótókdako, yabü nótó ngibaunürr tóba pamkolpamóm bainüm. ⁹ E ta umul-umul! “Wata karian istazan dudu plaoa poran ngitanda, enta kari obae umul-bain bóktana abün pamkolpam ilklió büliónda.” ¹⁰ Ka Lodka dabyórrünzanla, ka amkoman karrkukusi angundóla yabükwata wagó, yabü gyagüpítótók inzan kwarile, ka yabü ne poko byaldóla. God sab oya [kolaean darrem] ekyene, yabü gyagüpítótók alüngüm nótó kainda, ia wa nótó yarile.

¹¹ [Zonaretal], ka ne igó poko nóma ki amgol namüla igó, amkoman bangun pamab gyabi sopae singgalgórrón ki kwarile, da Zu pama kürü wirri müp koke ki alión kwarile. Ka ne ene poko nóma ki amgol namüla, a igó poko koke igó, Kerriso krrostdó narrótókórr mibü zid bainüm, ene amgol bóktana Zu pamkolpam koke ki nóllerre Kerrison amkoman angun-gum. ¹² Kürü ubi igósa, yabü gyagüpítótók nidi alüngdako gyabi sopae singgalgónankwata, i tibiób pugum küp ki nüsilnórre!

Mibü Moboküpdu Ubi Mibiób Darrpan-darrpandó Asi Ki Yarilün

¹³ Yadi, zonaretal, God yabü igósüm ngibaunürr, popa pamkolpamóm bainüm, a leba zaget kolpam koke gidadó. A e popazanakla, ene igó kokea igó, ene wa taia yabiób kolae büban ubi mamoanóm. Koke, a e ma yabiób darrpan-darrpan wata tangbamtin kwarilün yabiób moboküpdu ubidügab. ¹⁴ Zitulkus

módóga, blaman Mosesón gida-a ini darrpan gida bóktan pokoa kumarümda wagó, "Marü moboküpü ubi moba minggüapanandó ne olome* inzan ki yarilün, marü moboküpü ubi mobakazane." ¹⁵ A e yabiób noma syórr batürrdakla ó bangóndakla ume kyamülzan, e umul-umul kwarilün. E umul-umul koke noma kwarilo, e sab yabiób kolae bain kwarilo.

*Mi Godón Samu Mamoan Kwarilo a Mibiób
Kolae Büban Ubi Koke*

¹⁶ Ka yabü igó byaldóla, yabü agóltagól Godón Samuan balngomól ngarkwatódó ki yarile. Olgabi e sab yabiób kolae büban ubi koke mamoan kwarilo. ¹⁷ Ene amkomana, zitülkus kolae büban ubia Samudü bóka bamgündä. Akó Samuan ubia ta kolae büban ubidü bóka bamgündä. Zitülkus módogá, ini nisa tibiób bóka bamgündamli. Ene igósidi, e koke tómbapón kwarilo, e ne klamdó ubi baindakla tómbapónóm. ¹⁸ A yabü ne Samua noma balngomól yarile, da e gida murrdü koke kwarilo.

¹⁹ Popadana amzyatóm i ne tulmil tómbapóndako, kolae büban ubi nidi mamoandako: i inkü utódako, ibü kol ó morwal koke nidipko, i [kolkal]-koke tonarr tómbapóndako, i büódan tulmil tómbapóndako tibiób bübi, ²⁰ i obae god [ótókdako], i wapi-wapi ó merram-merram kaindako, i ngibürr kolpam alzizi bomandako, i ongyaldako, ibü ubi ngibürrab elklazadóma, i ngürsilüm baindako,

* **5:14** minggüapanandó ne olome wa blaman pamkolpambóka apónda, ma nibiób amorrandóla. **5:14** Lebitikus 19:18

i wata tibióban gyagüpi bomandako, i tibiób kak bómtyandako ibüka, ibüka nidi bóka bamgündako, akó i tibiób bürrgratódako kopo-kopodó, ²¹ ibü gyagüp kolaea akrranda, i gorrgorr baindako, i kwób bazendako ngyepam anónóm, akó i ngibürr inzan kolae elklaza tómbapóndako. Ka yabü arüngi ikik bókrrandóla, ka ngaenzan kairrü igó, ini poko metat nidi alngóndako, sab ene bwóbdü koke barrbüne God ne balngomólda Kingzan.

²² A Godón Samua mibü néma balngomólda, wa we kùp bapónda mibüka: moboküpü ubi, bagürwóm, paud, zao-zao tonarr, morroal tonarr, morroal tulmil, amkoman moboküp, ²³ mórmók tonarr, akó moba müób balngomól. E ini poko néma alngóndakla, e darrü gida koke alkamüldakla. ²⁴ Kerriso Yesun nidipko, tibiób kolae büban tulmil akó ubi krrosdó emelóp. ²⁵ Zitülkus Godón Samua mibü küsil ngyaben kuri tókyenóp, mi wata Godón Samuan balngomól mamoan kwarilo. ²⁶ Mi koke ikub bagür ki kwarila. Mi ngibürr pamkolpam ngürsilan koke ki ngibtan kwarila. Gyagüp kolaea mibü koke ki akrran yarile.

6

Mi Mibiób Darrpan-darrpan Tangbólean Kwarilo Müp Amarrum

¹ Zonaretal, darrü olom ne kolae tonarr tónggapónde néma asendakla, da e, samuan ngarkwatódó arüng nidipakla, inzan olom salkomólam dümdüm kwatódó mórmók tonarre.

E yaib umul-umul ki kwarila, yabü darrü klama balngomolgum kolae tonarr tónggapónóm.
² Yabiób darrpan-darrpan tangbólean kwarilün müp amarrum. Ini pokó tómbapónde, e Kerrison ubi mamoandakla. ³ Darrü oloma ne igó nómá gyagüpi tótókda wagó, wa wirri oloma, wa ene wirri olom koke nómada, da wa tóba ilklió büliónda. ⁴ Darrpan-darrpan oloma tóbanan tórrmen tulmil ki bapine, igó pokó asenóm igó, ia morroalako. Olgabi oya ikub bagür we ngarkwatódóma, wa ne kla tómbapónorr. Wa tóba tórrmen koke ki bütanin yarile darrü oloman tórrmendó akó gyagüpitótók apadóm igó, wa morroala ene olomdógab. ⁵ Zitulkus módoğa, blaman pamkolpama tibióban zaget ki bamselnórre.

⁶ Godón bóktan nibiób umul baindako, i tibiób umulbain pam tibiób blaman morroal elklaza ki arrgrrat kwarile.

⁷ E yabiób koke ki ilklió bülión kwarila: Darrü oloma igó koke gyagüpi wame igó, wa gaodómá Godón [tiz angónóm] igó gyagüpi tótókde wagó, God oya koke zaz ine. Zitulkus módoğa, darrü oloma ne kla artümülda, wa sab akó abüle. ⁸ Nadü oloma tóba kolae büban ubi mamoanda, sab kolae ine ene kolae büban ubi mamoandógabi. A nadü oloma Godón Samu mamoanda, sab [ngarkwat-koke arról] ipüde Godón Samu mamoandógabi. ⁹ Mibü genggorama koke sazebe morroal kla tómbapónóm, zitulkus mi sab morroal abül ipüdórre, Godón tóba angrirrún tonarrdó, mi ne kolae bóka koke nómá irre. ¹⁰ Da módoğa, mi morroal

tónggapón kwarilo blaman pamkolpamdó, mibü ne gaodó kan asi nóma yarile. A ngaen-gógópan ma mi kubó morroal tónggapón kwarilo we pamkolpamdó, Yesu Kerrison amkoman nidi angundako.

Dómdóm Alakón Bóktan

¹¹ Ngakónam ka ini ia wirri ngi zitüli wialómdóla, kazan yabüka errkyadan kólbanóm tange wialómdóla!

¹² Ene idipko, nibiób ubie ngibürr Zu pamkolpamdó amtyanóm i morroalako, yabü nidi zirrbótakdako [gyabi sopae singgalgónóm]. I wata ini poko tómbapóndako, igósüm ene Zu pamkolpama sab ibü wirri müp koke alión kwarile ibü bóktan amgolanme Kerrison büdülankwata krrosdó. ¹³ Ene gyabi sopae singgalgórrón pama tib gida koke mamoandako, a ibü ubia yabü gyabi sopae singgalgónóm, igósüm i kya ikub bagürdako ngibürr Zu pamkolpamdó, e Galatia pamkolpam nidipakla, yabü gyabi sopae singgalgónankwata.

¹⁴ Kürükwata, ka ubi kokela darrü klanckwata ikub bagürüm, wata Lod Yesu Kerrison büdülankwata krrosdó. Oya büdüldügabi krrosdó, ka myamem ini tüpan pamkolpamzan koke ngyabendóla, akó ini tüpan pamkolpama koke ngyabendako kazan. ¹⁵ Ia darrü paman gyabi sopae singgapirrúna, ta ia singgapirrúnkokea, ene darrü kla kokea. A wirri kla módoga, küsil olomóm bainüm. ¹⁶ Ka tóredóla wagó, gyaur akó moboküpdu paud asi ki namülam ibüka, ini bóktan nidi mamoandako. Ini we

pamkolpamako amkoman Godón pamkolpam
nidipako.

¹⁷ Ini tonarrdógab, darrü oloma sab myamem
kürü müp koke ki kókyene, zitülkus kótókla
kólba bübdü pwae amarrudóla ingülküp akó
müsamüsszan klamdógab. Ini pwaea okaka
azazindako wagó, ka Yesun leba zaget olomla.

¹⁸ Zonaretal, ka tóredóla, Lod Yesu Kerrison
[gail tonarr] yenkü asi ki yarilün. Amen.

Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of
Western Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-02-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614